

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ УЧНІВ З ІНФОРМАТИКИ У СИСТЕМІ ЗАГАЛЬНОЇ ОСВІТИ

До навчальних досягнень учнів з інформатики, які підлягають оцінюванню, належить:

- **теоретична база знань:** уявлення про інформацію, її властивості, інформаційні процеси та інформаційні системи, загальні принципи розв'язування задач за допомогою комп'ютера з використанням програмного забезпечення загального та конкретно-предметного призначення, формулювання проблем і постановку задач, побудову відповідних інформаційних моделей, основи алгоритмізації і програмування, принципи будови та дії комп'ютера, уявлення про можливості використання глобальної мережі Інтернет, пошук потрібних відомостей.

- **практичні навички:** навички роботи з пристроями введення-виведення даних, прикладним програмним забезпеченням загального і навчального призначення - програмами технічного обслуговування апаратної складової, операційними системами, програмами для архівування файлів, антивірусними програмами, редакторами текстів, графічними редакторами, засобами підготовки комп'ютерних презентацій та публікацій, табличними процесорами, системами управління базами даних, інформаційно-пошуковими системами, експертними системами, мультимедійними комп'ютерними енциклопедіями, педагогічними програмними засобами для комп'ютерної підтримки навчання з різних предметів, програмами-браузерами для перегляду гіпертекстових сторінок, програмами для роботи з електронною поштою та телеконференціями, пошуку потрібних відомостей в глобальній мережі Інтернет, створення гіпертекстових сторінок тощо; навички складання, описування та реалізації найпростіших алгоритмів і програм з використанням різних засобів їх подання, зокрема деякої мови програмування.

Оцінювання якості підготовки учнів з інформатики здійснюється в двох аспектах: рівень володіння теоретичними знаннями та здатність до застосування вивченого матеріалу у практичній діяльності.

Відповідно до ступеня оволодіння зазначеними знаннями і способами діяльності виокремлюються чотири рівні навчальних досягнень школярів з інформатики, що відображено в таблиці і побудовано таким чином, що досягнення певного рівня навчальних досягнень передбачає, що усі вказані для попередніх рівнів знання, уміння і навички опановані учнем.

Рівні навчальних досягнень учнів	Бали	Критерії оцінювання навчальних досягнень учнів
I. Початковий	1	Учень (учениця) розпізнає окремі об'єкти, явища і факти предметної галузі; знає і виконує правила техніки безпеки під час роботи з комп'ютерною технікою

	2	Учень (учениця) розпізнає окремі об'єкти, явища і факти предметної галузі та може фрагментарно відтворити знання про них
	3	Учень (учениця) має фрагментарні знання при незначному загальному їх обсязі (менше половини навчального матеріалу) при відсутності сформованих умінь та навичок
II. Середній	4	Учень (учениця) має початковий рівень знань, значну (більше половини) частину навчального матеріалу може відтворити репродуктивно; може з допомогою вчителя виконати просте навчальне завдання; має елементарні, нестійкі навички роботи на комп'ютері
	5	Учень (учениця) має рівень знань вищий, ніж початковий; може з допомогою вчителя відтворити значну частину навчального матеріалу з елементами логічних зв'язків; має стійкі навички виконання елементарних дій з опрацювання даних на комп'ютері
	6	Учень (учениця) знайомий з основними поняттями навчального матеріалу; може самостійно відтворити значну частину навчального матеріалу і робити певні узагальнення; вміє за зразком виконати просте навчальне завдання; має стійкі навички виконання основних дій з опрацювання даних на комп'ютері
III. Достатній	7	Учень (учениця) вміє застосовувати вивчений матеріал у стандартних ситуаціях; може пояснити основні процеси, що відбуваються під час роботи інформаційної системи та наводити власні приклади на підтвердження деяких тверджень; вміє виконувати навчальні завдання, передбачені програмою
	8	Учень (учениця) вміє аналізувати навчальний матеріал, в цілому самостійно застосовувати його на практиці; контролювати власну діяльність; самостійно виправити вказані вчителем помилки; самостійно визначити спосіб розв'язування навчальної задачі; вміє використовувати довідкову систему

Критерії оцінювання розв'язування компетентнісних задач

Рівень	Бал	Характеристика початкових досягнень учня
Початковий	1	Учень (учениця): знає та дотримується правил безпечної поведінки під час роботи в комп'ютерному класі, зрозумів умову компетентнісної задачі; з допомогою вчителя розділяє задачу на підзадачі
	2	Учень (учениця): самостійно або з допомогою вчителя розділяє задачу на підзадачі, фрагментарно виконує окремі навчальні завдання та допускає помилки.
	3	Учень (учениця): самостійно розділяє задачу на підзадачі, навчальні завдання виконує фрагментарно за значної допомоги вчителя, допускає помилки; потребує постійної активізації та допомоги; практичні уміння і навички застосовує на рівні копіювання зразка способу діяльності.
Середній	4	Учень (учениця): за значної допомоги вчителя виконує навчальні завдання, допускає помилки; має елементарні, нестійкі навички роботи на комп'ютері; за інструкцією і з допомогою вчителя фрагментарно розв'язує компетентнісні задачі, потребує детального кількісного їх пояснення, допускає помилки. Частково використовує можливості додаткових ППЗ.
	5	Учень (учениця): самостійно, але не повно виконує навчальні завдання з частковим поясненням, допускає помилки; за детальною інструкцією і з допомогою вчителя виконує навчальні завдання, не вміє пояснити свої дії, допускає помилки. Використовує можливості додаткових ППЗ.
	6	Учень (учениця): з частковою допомогою вчителя виконує навчальні завдання з достатнім поясненням, допускає помилки; має стійкі навички виконання елементарних дій з опрацювання даних на комп'ютері; способи навчально-пізнавальної діяльності застосовує за зразком у подібній ситуації; потребує стимулювання й значної допомоги вчителя, коли працює самостійно. Вміє оцінювати відомості та дані.
Високий	7	Учень (учениця): практичні роботи на комп'ютері виконує самостійно за інструкцією; самостійно виправляє вказані вчителем помилки.
	8	Учень (учениця): з незначною допомогою вчителя визначає спосіб розв'язування навчального завдання, самостійно виконує практичні роботи, що відповідають вимогам навчальної програми, швидко й оперативно знаходить та виправляє допущені помилки. Має стійкі практичні навички виконання основних дій з опрацювання даних на комп'ютері; аналізує отримані результати.
	9	Учень (учениця): самостійно виконує завдання практичної роботи з несуттєвими помилками, знаходить та виправляє допущені помилки. Ґрунтовно аналізує отримані результати.
	10	Учень (учениця): виконує різні типи завдань практичної роботи (як типові, так і нестандартні, творчі) під опосередкованим керівництвом учителя, розробляє алгоритм виконання запропонованого завдання, пропонує нові шляхи

12	Учень (учениця): демонструє самостійне творче виконання завдань практичної роботи, вміє швидко вибрати потрібний спосіб діяльності із кількох відомих, застосовувати способи діяльності за аналогією і в нових ситуаціях. Ґрунтовно аналізує отримані результати.
----	---

Критерії оцінювання усної відповіді

Бали	Характеристика навчальних досягнень учня (учениці)
1	Учень (учениця): засвоїв знання у формі окремих фактів; з допомогою вчителя або з використанням підручника розпізнає і називає окремі інформаційні об'єкти; знає та дотримується правил безпечної поведінки під час роботи в комп'ютерному класі.
2	Учень (учениця): розпізнає та виділяє інформаційні об'єкти, пояснює свій вибір та може фрагментарно відтворити знання про них, допускає помилки.
3	Учень (учениця): з допомогою вчителя відтворює незначну частину навчального матеріалу (менше половини); відповідає на запитання, що потребують однослівної відповіді (так/ні); потребує постійної активізації та допомоги.
4	Учень (учениця): з допомогою вчителя відтворює значну частину навчального матеріалу (більше половини); у відповідях може допускати помилки; дає відповідь на запитання за значної допомоги вчителя.
5	Учень (учениця): самостійно, але не повно, відтворює значну частину навчального матеріалу; ілюструє розуміння базових понять інформатики прикладами з підручника або пояснення вчителя, відповідає на окремі запитання.
6	Учень (учениця): самостійно відтворює значну частину навчального матеріалу, відповідь будує у засвоєній послідовності, ілюструє її власними прикладами; допускає помилки; способи навчально-пізнавальної діяльності застосовує за зразком у подібній ситуації; потребує стимулювання й значної допомоги вчителя, коли працює самостійно.
	Учень (учениця): самостійно відтворює основний навчальний матеріал

Систематизація	7	Учень (учениця): самостійно відтворює основний навчальний матеріал з окремими неточностями, застосовуючи необхідну термінологію, вміє наводити власні приклади на підтвердження певних тверджень; аналізує отриману інформацію, робить неповні висновки з допомогою вчителя, використовує різні джерела для отримання інформації; самостійно виправляє вказані вчителем помилки.
	8	Учень (учениця): відтворює засвоєний навчальний матеріал в іншій послідовності, не порушуючи логічних зв'язків, інтерпретує та деталізує питання, ідентифікує терміни та поняття; частково аргументує свої міркування; самостійно знаходить необхідні відомості, систематизує та узагальнює їх; аналізує отримані результати, самостійно швидко й оперативно виправляє помилки.
	9	Учень (учениця): вільно відтворює навчальний матеріал та відповідає на поставлені запитання, використовує загальновідомі докази із самостійною і правильною аргументацією; самостійно знаходить необхідні відомості, систематизує та узагальнює їх; дає повну відповідь з несуттєвими помилками, знаходить та виправляє допущені помилки.

Рівні навчальних досягнень	Бали	Характеристика навчальних досягнень учня (учениці)
Високий	10	Учень (учениця): системно відтворює навчальний матеріал у межах програми; дає повні, змістовні відповіді на поставлені запитання; робить логічні висновки, обґрунтовує свою думку, висуває припущення під опосередкованим керівництвом учителя, знаходить додаткові джерела відомостей, використовує запропоновані схеми класифікації для структурування відомостей та даних, порівнює і зіставляє відомості з кількох джерел, уміє стисло і логічно подавати узагальнену інформацію; самостійно приймає рішення.
	11	Учень (учениця): логічно та усвідомлено відтворює навчальний матеріал у межах навчальної програми з інформатики; обґрунтовано відповідає на запитання; аргументовано використовує знання у нестандартних ситуаціях; розуміє мету власної навчальної діяльності та самостійно визначає завдання для її досягнення, вміє виявляти проблеми та розв'язувати їх, формулювати гіпотези.
	12	Учень (учениця): має системні, міцні знання в обсязі та в межах вимог навчальної програми з інформатики, усвідомлено використовує їх у стандартних та нестандартних ситуаціях; знаходить додаткові джерела відомостей, використовує запропоновані схеми класифікації для структурування відомостей та даних, порівнює і зіставляє відомості з кількох джерел, уміє стисло і логічно подавати узагальнену інформацію; уміє приймати рішення, використовувати знання.

Критерії оцінювання виконання проєктів

Рівень досягнень	Бал	Характеристика навчальних досягнень учня
Початковий	1	Учень (учениця): знає та дотримується правил безпечної поведінки під час роботи в комп'ютерному класі. З допомогою вчителя розділяє завдання проєкту на окремі навчальні завдання.
	2	Учень (учениця): з допомогою вчителя фрагментарно виконує окремі навчальні завдання проєкту на комп'ютері, допускає помилки. Учень (учениця): при розробці проєктів учень частково бере участь у роботі групи за визначеною вчителем темою.
	3	Учень (учениця): окремі навчальні завдання проєкту виконує фрагментарно за значної допомоги вчителя; потребує постійної активізації та допомоги. При розробці проєктів учень частково бере участь у роботі групи за визначеною вчителем темою.
	4	Учень (учениця): за інструкцією і з допомогою вчителя фрагментарно виконує окремі навчальні завдання проєкту, допускає помилки; має елементарні, нестійкі навички роботи на комп'ютері. Виконує розробку проєктів під керівництвом та постійним контролем вчителя за визначеною ним темою, бере участь у роботі групи.
	5	Учень (учениця): за детальною інструкцією і з допомогою вчителя виконує навчальні завдання проєкту з частковим поясненням, допускає помилки. Виконує розробку проєктів під керівництвом вчителя за визначеною ним темою, бере участь у роботі групи.
Середній	6	Учень (учениця): з частковою допомогою вчителя розробляє проєкт за темою, визначеною вчителем; виконує навчальні завдання проєкту з достатнім поясненням, допускає помилки; має стійкі навички виконання елементарних дій з опрацювання даних на комп'ютері; потребує стимулювання й значної допомоги вчителя, коли працює самостійно, бере активну участь у роботі групи.
	7	Учень (учениця): повністю та обґрунтовує способи виконання навчальних завдань проєкту, аналізує отримані результати, робить неповні висновки з допомогою вчителя, використовує різні джерела відомостей для виконання навчального завдання проєкту. За інструкцією самостійно працює над проєктами, бере активну участь у роботі групи, самостійно виправляє вказані вчителем помилки.

Критерій оцінювання виконання практичних робіт (завдань)

	Бал	Характеристика початкових досягнень учня
ий	1	Учень (учениця): знає та дотримується правил безпечної поведінки під час роботи в комп'ютерному класі, визначає основні поняття практичної роботи (завдання)
	2	Учень (учениця): з допомогою вчителя фрагментарно виконує окремі завдання практичної роботи на комп'ютері, допускає помилки.
	3	Учень (учениця): окремі завдання практичної роботи виконує фрагментарно за значної допомоги вчителя, допускає помилки; потребує постійної активізації та допомоги. Практичні уміння і навички застосовує на рівні копіювання зразка способу діяльності.
	4	Учень (учениця): має елементарні, нестійкі навички роботи на комп'ютері; за значної допомоги вчителя виконує фрагментарно завдання практичної роботи, допускає помилки; потребує детального кількаразового їх пояснення.
	5	Учень (учениця): за детальною інструкцією і з допомогою вчителя виконує завдання практичної роботи, не вміє пояснити свої дії, допускає помилки.
	6	Учень (учениця): з частковою допомогою вчителя виконує завдання практичної роботи з достатнім поясненням, допускає помилки; має стійкі навички виконання елементарних дій з опрацювання даних на комп'ютері; практичні навички застосовує за зразком у подібній ситуації; потребує стимулювання й значної допомоги вчителя, коли працює самостійно.
ий	7	Учень (учениця): практичні роботи на комп'ютері виконує самостійно за інструкцією; самостійно виправляє вказані вчителем помилки.
	8	Учень (учениця): з незначною допомогою вчителя визначає спосіб розв'язування навчального завдання, самостійно виконує практичні роботи, що відповідають вимогам навчальної програми, швидко й оперативно знаходить та виправляє

Учень (учениця): демонструє самостійне творче виконання завдань практичної роботи, вмiє швидко вибрати потрібний спосiб дiяльностi iз кiлькох вiдомих, застосовувати способи дiяльностi за аналогiєю i в нових ситуацiях. Iротно аналізує отриманi результати.	12	
--	----	--

Критерії оцінювання тестових завдань

Рівень досягнень	Бал	Характеристика початкових досягнень учня
Початковий	1	Учень (учениця): набирає необхідний мінімум балів - 0%
	2	Учень (учениця): набирає необхідний мінімум балів - 17%
	3	Учень (учениця): набирає необхідний мінімум балів - 25%
Середній	4	Учень (учениця): набирає необхідний мінімум балів - 33%
	5	Учень (учениця): набирає необхідний мінімум балів - 42%
	6	Учень (учениця): набирає необхідний мінімум балів - 50%
Достатній	7	Учень (учениця): набирає необхідний мінімум балів - 58%
	8	Учень (учениця): набирає необхідний мінімум балів - 67%
	9	Учень (учениця): набирає необхідний мінімум балів - 75%
Високий	10	Учень (учениця): набирає необхідний мінімум балів - 83%
	11	Учень (учениця): набирає необхідний мінімум балів - 92%
	12	Учень (учениця): набирає необхідний мінімум балів - 100%

